

Kalanduse töörühma 22. mai 2018. a koosoleku kokkuvõte

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030 (PõKa)

Korraldaja: Maaeluministeeriumi kalamajanduse - ja strateegiaosakond, Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakond

Võtsid osa: Aimar Rakko (Keskkonnaamet); Erki Tammleht (Eesti Kalastajate Selts); Heiki Jaanuska (Eesti Maaülikool); Ivi Lillepuu (Haridus- ja Teadusministeerium); Karel Lember (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium); Loreida Timberg (TTÜ Eesti Mereakadeemia); Margus Medell (MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts); Markus Vetemaa (TÜ Eesti Mereinstituut); Maris Uuetoa (Sotsiaalministeerium); Mart Undrest (Eesti Kalurite Liit); Martin Liiv (Eesti Kala- ja Vähikasvatajate Liit); Mati Sarevet (Eesti Kaugpüüdjate Liit MTÜ); Olga Piirik (Veterinaar- ja Toiduamet); Riho Gross (Eesti Maaülikool); Riina Kalda (Eesti Vesiviljelejate Liit); Robert Aps (TÜ Eesti Mereinstituut); Toomas Armulik (Kalanduse teabekeskus); Urmas Pau (Est-Agar AS); Urmas Pirk (Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu); Valdur Noormägi (Eesti Kalaliit) ja Piret Ilves (PRIA). Keskkonnaministeeriumi esindajad: Marku Lamp (töörühma juht), Kaire Märtin, Herki Tuus, Tiina Tees, Indrek Ambos. Maaeluministeeriumi esindajad: Olavi Petron (töörühma juht), Ain Soome, Merje Frey, Eduard Koitmaa, Eve Külmallik, Siim Tiidemann, Elsa Peipman, Katrin Rannik, Maarja Malm, Maarja Purik, Marie Allikmaa, Martin Kukk, Reili Kivilo, Liis Reinma, Laura Palmi.

Ei saanud osaleda: Eedi Sepp (Rahandusministeerium); Aleksei Lotman (ELF), Triin Mägi (Keskkonnaamet); Egert Vandel (Tallinna Ülikool).

Töörühma kohtumise ajakava

- 10.30 – 11.50 Sissejuhatus ja ülevaade PõKa koostamise seisust sh keskkonna, ekspordi ja teadus- ja arendustegevuste horisontaalsetest peatükkidest ning esimesest ja teisest sambast.
- 11.50 – 12.30
 - Kalanduse meetmete 3.1 Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine ja 3.2 Vee elusressursside tootmine, väärimine ja turustamine/eksport olukorrajeldused
 - Kalanduse eesmärkide ja mõõdikute kokkuleppimine alatöögruppidest laekunud sisendi põhjal
- 12.30 – 13.15 Lõuna
- 13.15 – 15.30 Olulisemate tegevuste ja sekkumisloogika tutvustus eesmärkide saavutamiseks ja esmane arutelu
- 15.30 – 15.35 – Kokkuvõte ja edasised tegevused

Sissejuhatus ja ülevaade PõKa koostamise seisust

- Olavi Petron avas kohtumise, [tutvustas ajakava ja päeva eesmärgi](#).
- Siim Tiidemann tutvustas [PõKa koostamises aset leidnud muudatusi, järgnevate tegevuste ning kohtumiste ajakava](#). Kalanduse jaoks on oluline muudatus see, et ühendame 3.1 ja 3.2 meetmed kalanduse valdkonnas kokku üheks tervikuks.
- Martin Kukk andis ülevaate [keskkonna ootuste töörühma kohtumise tulemustest](#) ja Marie Allikmaa [ekspordi töörühma tulemustest](#).
- Maarja Malm tutvustas [teadus- ja arendustegevuste töörühma esimese kohtumise tulemusi hariduse, teaduse, teadmussiirde ja innovatsiooni teemadel](#).
- Martin Kukk tutvustas [PõKa esimese samba hetkeseisu](#). Esimene sammu käsitleb avalike hüvede tagamine kogu Eesti elanikkonnale: toidu usaldusväärsus ja ohutus; terved loomad ja taimed ja hoitud keskkond.
- Katrin Rannik tutvustas [PõKa teise samba hetkeseisu](#). Teine sammu käsitleb konkurentsivõimelist ja jätkusuutlikku põllumajandust, toiduainesektorit ja maapiirkonda. Ühtlasi kutsus ta kaasa rääkima teise samba teemadel täites elektroonilist küsitlust järgmistel aadressidel:
 - Meede 2.1 Kvaliteetsed sisendid põllumajanduses:
<https://goo.gl/forms/SxR9DTZ3zXhds3IE3>
 - Meede 2.2 Põllumajandussaaduste tootmine, väärindamine ja turustamine / eksport:
<https://goo.gl/forms/uhyulOEdaosvrC3t1>
 - Meede 2.3 Maa- ja rannapiirkondade areng:
<https://goo.gl/forms/RSJ5Guq73AMfGg1Q2>

Kalanduse meetmete 3.1 „Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine“ ja 3.2 „Vee elusressursside tootmine, väärindamine ja turustamine/eksport“ olukorrajeldused

Alatöögruppide sisendite ja laekunud ettepanekute põhjal on valminud olukorrajeldused. Marku Lamp tutvustas [meetme 3.1 olukorrajeldust](#) ja Olavi Petron [meetme 3.2 olukorrajeldust](#). Kuivõrd meetmed 3.1 ja 3.2 pannakse kokku, siis ühendatakse ka olukorrajeldused järgmiseks kohtumiseks, arvestades töörühmast kalanduse laekunud kommentaare.

Kalanduse eesmärkide ja mõõdikute kokkuleppimine alatöögruppidest laekunud sisendi põhjal

Alatöögruppidest saadud sisendite põhjal on sõnastatud ettepanek meetmete eesmärkideks ja mõõdikuteks. Marku Lamp tutvustas meetme 3.1 eesmärkide ja mõõdikute ettepanekut ja Olavi Petron meetme 3.2 eesmärkide ja mõõdikute ettepanekut, mis olid alljärgnevad.

Meede 3.1 Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine

1. Läbi keskkonnateadliku ja jätkusuutliku kalavarude majandamise on kalavarud heas seisus

Mõõdikud:

- Heas seisus varude arv ↑
- Kalapüügi rikkumiste arv ↓

2. Keskkonnateadliku harrastuspüügi kasv

Mõõdikud:

- Harrastajate arv ↑
- Majanduslik mõju (sots-maj mõju EUR) 1 harrastaja kohta aastas. Eesmärk saavutada EL keskmine ↑
- Rikkumiste suhe kontrollitud isikute hulgas ↓

Meede 3.2 Vee elusressursside tootmine, väärimine ja turustamine/eksport

1. Kalandus- ja vesiviljelussektor on konkurentsivõimeline ja suure ekspordipotentsiaaliga

Mõõdikud:

- Keskmine palk (suhe Eesti keskmisesse) ↑
- Ettevõtete müügitulu (EUR) ↑
- Eksporditavate toodete koguväärtus (EUR) ↑

2. Jätkusuutliku kalandus- ja vesiviljelussektori toodang on kvaliteetne ja kõrge lisandväärtusega

Mõõdikud:

- Sektoris hõivatute keskmine vanus ↓
- Kalandusettevõtete töökohtade arv → ↑
- Kalandustoodete tarbimine Eestis (kg inimese kohta) – kui võimalik, siis eristada ka kodumaisest toormest toodete tarbimist ↑
- Lisandväärtus töötaja kohta (EUR) ↑

Arutelu tulemusena tehti ettepanek muuta meetme 3.2 eesmärgid alljärgnevalt:

1. **Kalandus- ja vesiviljelussektor on jätkusuutlik ja konkurentsivõimeline.**
 - Sektoris hõivatute keskmine vanus
 - Kalandusettevõtete töökohtade arv
 - Keskmine palk (suhe Eesti keskmisesse)
 - Ettevõtete müügitulu (EUR)
2. **Kalandus- ja vesiviljelussektori toodang on kvaliteetne, kõrge lisandväärtuse ja suure ekspordipotentsiaaliga**
 - Kalandustoodete tarbimine Eestis (kg inimese kohta) – kui võimalik, siis eristada ka kodumaisest toormest toodete tarbimist
 - Lisandväärtus töötaja kohta (EUR)
 - Eksporditavate toodete koguväärtus (EUR)

Indikaatorite osas arutleti keskmise palga, ekspordi-impordi suhte, keskmise kokkuostuhinna jms üle. Mõõdikute osas oluline vaadata, mis mõõdikud on kasutusel läbivalt PõKa's ehk ka teistes sammastes (nt keskmine palk, mediaan palk vms).

Olulisemate tegevuste ja sekkumisloogika tutvustus eesmärkide saavutamiseks ja esmane arutelu

Marku Lamp ja Olavi Petron tutvustasid olulisemate tegevuste ja sekkumisloogika näiteid [meetme 3.1](#) ja [meetme 3.2](#) meetme põhjal, kus aluseks oli võetud SWOT analüüsist ja olukorrajeldustest tulenenud kitsaskohad, mille ületamiseks ja eesmärkide saavutamiseks välja pakutud tegevused on jaotatud erinevateks sekkumisteks (uue õigusliku regulatsiooni loomine;

olemasolevate vahendite sh õigusaktide rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine; avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine; rahaline sekkumine; vabatahtlikud kokkulepped; mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine ja muu sekkumine).

Edasised tegevused

Ootame 4 juuniks tagasisidet olulisemate tegevuste ja sekkumiste osas, et 12 juunil koondatud ettepanekud läbi arutada ning prioriseerida. 2 juuliks valmib PõKa tervikteksti mustand, mis saadetakse sektorile kommenteerimiseks. Septembris tulevad viimased töögrupid, kus arutatakse läbi tehtud ettepanekud tervikteksti osas.